

at dette er saaledes rundt omkring, at naar en Stand kommer i Betræl. tænker den strax paa at faae en Lov. Der er en Tyrketro her i Landet paa de Underværker, som en Lov kan udrette, og derefter er det saa naturligt, at Haandværkere rejse sig og mene, at, hvis de kunde faae en Lov om Haandværks- og Fabriksdrift, Lærlingeforhold o. s. v., saa vilde der oprinde, om ikke en Guldalder, saa i alt Fald Tider og Forhold, som ere bedre end de, de nu leve under. Er der nu i det Hele taget særlig Grund til en Lov som denne? Derom kan der jo disputeres. Seg veed, at selv mellem Haandværkere er der en Del, som finde, at Trangen ikke er saa absolut, fordi der er flere, der se, at hvorledes man end indretter det Forhold, kan der ikke bringes nogen stor Forandring ind i de bestaaende Tilstande ved et Lovforslag. Da der imidlertid er Punkter i Lovforslaget, som jeg stiller mig venlig overfor, og som jeg ønsker, maatte blive ophøjede til Lov, og da det jo maa indrømmes, at en saadan Lov i enkelte Retninger kan have gavnlige Følger, ønsker jeg Lovforslagets videre Fremme, dog ikke som det nu er, men efter at det er undergaaet gjenmemgribende Forandringer. Noget af det mest Uheldige, særlig for det mindre Haandværk, det, der klages mest over, og som det er umuligt at raade Bod paa ved Hjælp af en Lov, er, at der er mange mindre Mestres, særligt af de mindre bemidlede, der drive deres Forretning ved Hjælp af Drengene alene, fordi det betaler sig bedst, og Uddannelsen hos disse Mestres er ikke altid saa god, som ønskeligt var.

Seg skal nu kortelig ved en Oversigt over Lovforslagets vigtigere Punkter bevise, hvad jeg før sagde om, at Lovforslaget var taaget, uklart og upraktisk. Vi møde det allerede i Lovforslagets første Paragraf. En Ting maa vi dog være enige om, før vi vedtage en Lov, og det er, for hvem gjælder denne Lov? Men hvis vi vedtage dette Forslag, som nu foreligger, ville vi bag- efter være aldeles uklare og uenige om Lovens Omraade; være aldeles uklare og uenige om, hvem der falder ind under de Bestemmelser, der staa i dette Lovforslag. Begyndelsen af første Paragraf gaar ud paa, at „naar en Haandværker, Fabrikant, Handlende eller anden Næringsdrivende antager en Person under atten Aar til Oplæring i sit Fag, skal han

sjørge for“ — der staar udtrykkelig han skal sørge for — „at der derom oprettes skriftlig Kontrakt“. Men hvad forstås her ved, at han er Næringsdrivende? Menes der, at det er dem, som have bunden Næring, som skulle anskaffe sig Næringsbevis for at drive Næring? Hvis dette er Tilfældet, rammer Lovforslaget Forskjellige Landet over, idet der er mange Haandværkere, mange Næringsdrivende, hvis Næring er bunden i een Kjøbstad, men ikke i Nabobyen. Men „Næringsdrivende“ har jo en videre Udbredelse. En hver Landmand er Næringsdrivende. Seg antager imidlertid ikke, at Loven skal føres saa vidt. Men hvad skal man saa sige om Meieristerne? En Meierist er Næringsdrivende, og han holder Lærlinge. Naar Loven ikke ham? Det er umuligt efter det foreliggende Forslag at se, hvor Grændsen er. Ligesaa uklart er det, hvilke Lærlinge der falder ind derunder. Er det dem, for hvem Kontrakten er sluttet, medens de ere umyndige, eller gjælder det endogsaa for de fuldmyndige, naar de slutte Kontrakt? Det er umuligt her at se. Efter Ordlyden skulde man antage, at det gjælder for Alle; selv om Lærlingen er 50 Aar, falder han ind under Bestemmelserne i denne Lov. Seg bliver gjort opmærksom paa, at der staar „under 18 Aar“ om den, med hvem der skal oprettes en Kontrakt. Det er den ene Side af Sagen. Men for saa vidt Lærlingen, som er fuldmyndig, bliver enig med Mesteren om at afslutte en Kontrakt og bruger de Blanketter, der skulle ligge hos Øvrigheden, til denne Kontrakt, falder han saa ind under denne Bestemmelse, eller staar han udenfor? Saa vidt mig bekjendt, har der været Tvivl derom ved tidligere Behandlinger, og denne Tvivl er ikke paa nogen Maade løst ved det Forslag, som her foreligger. Seg fremhævede før, at der staar, at en Næringsdrivende, der antager en Person under 18 Aar til Oplæring i sit Fag, skal sørge for, at der oprettes en skriftlig Kontrakt. Er det Paabud ubetinget? Der staar han skal, altsaa maa man gaa ud fra, at det er et Paabud, som rettes til enhver Næringsdrivende, som antager en Lærling, og det tror man hele Tiden, indtil man kommer om til § 12 i Lovforslaget. Saa begynder man at tvivle. Saa ser man, at det ikke er Me- ningen, fordi det sammen med det at tage et